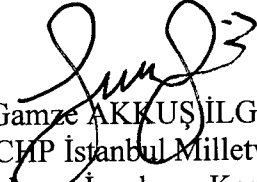

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 14.1.2016

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
CHP İstanbul Milletvekili

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

572 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İmar Kanununda yapılan değişiklik sonucu engellilerin erişimine uygun olmayan konutlara ruhsat verilmeyeceği hüküm altına alınmıştı. Ne var ki, 1997 yılında yapılan bu düzenleme ve 2005 yılında çıkartılan Engelliler Kanununun varlığına rağmen, engelli yurttaşlarımızın konutlara, açık alanlara ve toplu taşıma araçlarına erişilebilirlikleriyle ilgili genel durumunda alınan birkaç önlem ve yapılan göstermelik düzeltmelerden başka hiçbir değişiklik olmamıştır.

Görme engelliler için hayata geçirilen sarı şerit uygulaması sınıfta kalmıştır. Kentlerimizde planlama sürecinden geçirilmeden, kaldırımlara rastgele “iliştirilen” sarı şeritler kolaylık sağlamaktan öte engelliler için hayatı cehenneme çevirmektedir. Bu şeritlerde kullanılan malzemeler sert kabarıklığı nedeniyle üzerinde yürümeyi imkansız hale getirdiği gibi yağmurlu havalarda kayganlaşmakta, kışın ise buz tümseklerine dönüşmektedir. Yapıştırma malzemenin yapıldığından, yazın sıcaklığın, kışın soğukluğun etkisiyle kavlamakta; insanların kaza geçirmesine yol açmaktadır. Bu takip yolları sık sık bir direğe ve ağaca dayanmakta, çoğu zaman üzerine seyyar satıcı tezgâhları konulmakta veya arabalar park etmektedir.

İstihdam ise bir başka önemli sorunlu alan olarak değerlendirilmektedir. Ocak 2015 itibarıyla kamu kurum ve kuruluşlarında engellilere tahsil edilmesi gereken kadro sayısı 60.730 olarak açıklanmış olup, bu kadroların 36.242 adedinin dolu, 24.488 adedini ise boş bulunduğu anlaşılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı, 15.632 boş kadro ile engelli istihdamının en çok ihmal edildiği kamu kurumu olarak başı çekmektedir. Milli Eğitim Bakanlığını, 1.347 boş kadro ile Adalet Bakanlığı takip ederken, Diyanet İşleri Başkanlığında 2.446, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Başkanlığında, 1.774 ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığında 1.010 kadronun boş olduğu görülmektedir.

İşitme engelliler içinse işitme cihazlarına erişim işkence olmaktadır. SGK'nın işitme cihazı alabilmek için öne sürdüğü şartlar engelli yurttaşlarımızın belini bükmekte, 18 yaşın altındaki engelliler için devlet hastanelerinden alınan raporlar geçerli kabul edilmemektedir. İki kulağında birden işitme sorunu yaşayanlara ise SGK tarafından “bir kulağını tercih et” denilmekte, sadece bir cihaz için ödeme yapılmaktadır.

Özetle, ülkemizde engelliler için hayat kolay olmadığı gibi sürdürülebilir de değildir. Kendisini dışlanmış hissedenden milyonlarca yurttaşımız, sosyal hayattan iyice kopmaktadır.

Bu bakımdan;

- 1-) Türkiye genelinde kaç engelli vatandaşımız yaşamaktadır? Bu vatandaşlarımızın engellerine ve illere göre dağılımı nedir?
- 2-) Türkiye genelinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait kaç hizmet binası vardır? Bu binaların kaçında engelli vatandaşlarımıza özel asansör bulunmaktadır?
- 3-) Kiralama yoluyla hizmet alınan kamu binalarında engelli dostu olması şartı aranmakta mıdır? Bu yolla kiralanen kamu binaları hangi kurumlara aittirler?
- 4-) Türkiye'deki kamu binalarının kaçında görme engelli yurttaşlarımıza yönelik sesli ikaz sistemi vardır? Bu kamu kurum ve kuruluşları hangileridir?
- 5-) Türkiye'deki kamu binalarının kaçında engelli yurttaşlarımıza özel danışma birimi bulunmaktadır? Bu kamu kurum ve kuruluşları hangileridir?
- 6-) Türkiye genelinde işletilen metro ve hafif raylı taşıma sistemlerinde engelli dostu vagonlar kullanılmakta mıdır? Kaç metro ve hafif raylı taşıma sistemi istasyonu engelli dostudur?
- 7-) Ülkemizin genelindeki alt ve üst geçitlerin kaçında engelli yurttaşlarımızın kullanımına özel asansör ve sesli ikaz sistemi bulunmaktadır?
- 8-) Ülkemizdeki yaya geçitlerinin kaçında engelli yurttaşlarımızın erişebilirliğini kolaylaştıracak sarı çizgi ve sesli uyarı ikaz sistemi vardır? Bu yaya geçitleri hangi illerimizdedir?
- 9-) Engelli yurttaşlarımızın istihdamına ilişkin tanınan kadro hakkının büyük çoğunluğunun neredeyse yerleştirilmelerinin imkânsız olduğu unvanlara ayrılmasının gerekçesi nedir?
- 10-) Söz gelimi görme, işitme ya da yürüme engelli yurttaşlarımıza hemşire, ebe, sağlık memuru, zabıt kâtabi ve mübaşir gibi kadroların ayrılmasının gerekçesi nedir? Bu uygulama ayrımcılık değil midir?